
Wetenschappelijk refereren volgens APA

APA: American Psychological Association

Delen uit teksten letterlijk kopiëren, in eigen woorden gebruiken of samenvatten zonder correct te verwijzen of te refereren staat gelijk met plagiaat.

Refereren gebeurt:

- na het gebruiken van definities of informatie uit een andere tekst;
- na het samenvatten van een tekst;
- als er verwezen wordt naar een andere tekst;
- om bepaalde uitspraken meer autoriteit te geven;
- om aan te duiden waar meer over dit onderwerp te vinden is.

1. Citeren

Bij het citeren worden de woorden van een auteur letterlijk weergegeven. Dit kan betrekking hebben op:

- enkele woorden of een gedeelte van een zin;
- een zin, definitie of uitspraak;
- een stuk tekst.

Er wordt geciteerd:

- wanneer de auteur een erkende autoriteit is op het terrein dat in de tekst besproken wordt;
- wanneer de formulering zeer bondig en typerend is.

Er kan alleen geciteerd worden vanuit de originele bron.

Regels:

- er worden aanhalingstekens gebruikt;
- het stuk tekst wordt exact overgenomen;
- wordt een deel van het citaat weggelaten, dan wordt dit als volgt weergegeven (...);
- het aanhalen van de bron: na het letterlijk aanhalen van de woorden van de auteur (Jansen, 2007, p. 205) of Jansen (2007) vond dat "....." (p.205).

2. Literatuurverwijzing (referentie)

Bij het opmaken van een wetenschappelijke tekst wordt gebruik gemaakt van een aantal bronnen. Naar deze aangehaalde bronnen moet verwezen of gerefereerd worden. In de tekst zelf moet dus op één of andere manier verwezen worden. De bedoeling van dit verwijzen is dat de lezer onmiddellijk kan zien waaruit dit deel van het werk gehaald is en deze bron kan terugvinden. De volledige titelbeschrijving moet dan terug te vinden zijn in de literatuurlijst achteraan het eindwerk of de tekst.

Voor literatuurverwijzingen worden geen voetnoten gebruikt.

Hoe verwijzen in de tekst?

De familienaam van de auteur en het jaar van de publicatie worden tussen haakjes op het einde van de zin of de alinea geplaatst.

(Verdult, 2007)

Verdult (2007) schrijft in een recente studie...

Om naar een specifiek stuk uit een tekst te verwijzen, kan dit aangeduid worden met de specifieke pagina, hoofdstuk, figuur, tabel... uit de tekst.

(Verdult, 2007, p. 332)

(Vanbroeckhoven, 2006, fig. 5)

2 auteurs

Bij een publicatie van 2 auteurs, worden beide auteurs tussen haakjes en met een &-teken opgenomen.

3 of meer auteurs

Wanneer verwezen wordt naar een publicatie met drie of meer auteurs worden de auteursnamen gescheiden door een komma. Voor de laatste auteursnaam wordt de komma vervangen door een &-teken.

Bij de eerste verwijzing worden alle auteurs vermeld. Bij de volgende verwijzingen wordt alleen de naam van de eerste auteur vermeld, gevolgd door 'et al.'. Bij meer dan 6 auteurs wordt bij de eerste verwijzing 'et al.' gebruikt.

geen auteur

Bij het verwijzen naar een publicatie zonder auteur, dan worden enkele van de eerste woorden van de titel genomen, met daarna het jaartal. Plaats haakjes rond de titel van een tijdschriftartikel ("Vandaag besparen,"2010) en plaats de titel van het boek cursief (*Ziekten van het bloedvatenstelsel*, 2010)

verwijzing naar meerdere publicaties

Bij het verwijzen naar meerdere publicaties op dezelfde plaats, komen de verwijzingen tussen haakjes gescheiden door een ;.

verwijzing naar meerdere publicaties van dezelfde auteur

Bij de naam van de auteur worden de jaartallen vermeld, gescheiden door een komma. Bij publicaties van dezelfde auteur uit hetzelfde jaar worden letters toegevoegd aan het jaartal: a, b....

Als de naam van de auteur reeds in de tekst vermeld wordt, dan wordt alleen het jaartal tussen haakjes op het einde van de zin geplaatst.

Is de auteur niet gekend, dan wordt een deel van de titel gebruikt of de volledige titel wanneer die kort is.

Persoonlijke communicatie (gesprekken, interviews, e-mails) worden enkel vermeld in de tekst zelf, niet in de bibliografie.

Voorbeeld:

- Personen die zelf een eetstoornis doorgemaakt hebben zijn soms bereid om andere patiënten met dezelfde aandoening te begeleiden (Jansen, 2007).
- Personen die zelf een eetstoornis doorgemaakt hebben zijn soms bereid om andere patiënten met dezelfde aandoening te begeleiden (Verdult & Heysmans, 2007).
- Personen die zelf een eetstoornis doorgemaakt hebben zijn soms bereid om andere patiënten met dezelfde aandoening te begeleiden (Verdult, Mottart, Casteleyn & Heysmans, 2007, p. 227).
- Personen die zelf een eetstoornis doorgemaakt hebben zijn soms bereid om andere patiënten met dezelfde aandoening te begeleiden (Verdult, et al., 2007).
- Personen die zelf een eetstoornis doorgemaakt hebben zijn soms bereid om andere patiënten met dezelfde aandoening te begeleiden (Jansen, 2007; Mottart, 2006).
- Personen die zelf een eetstoornis doorgemaakt hebben zijn soms bereid om andere patiënten met dezelfde aandoening te begeleiden (Verdult, 2004, 2006a, 2006b).
- Jansen (2007) stelt dat heel wat ex-patiënten met een zware eetstoornis bereid gevonden worden om andere mensen met eenzelfde aandoening te begeleiden.
- Het strikt opvolgen en controleren bij de maaltijden van anorexia nervosa patiënten is absoluut noodzakelijk om enig resultaat te boeken (G. Vandewiele, persoonlijke communicatie, 11 september 2007).

Gebruik van figuren (tabellen, grafieken, foto's)

Figuren worden doorlopend genummerd met Arabische cijfers. De titel staat steeds onderaan en begint met Fig. 1....

Wordt een illustratie op zijn geheel overgenomen uit een bron, dan wordt er na de titel (uit auteur, 2007) vermeld.

Wordt een illustratie anders omgerekend of anders geschikt dan in de oorspronkelijke bron dan wordt na de titel (naar auteur, 2007) vermeld.

3. Literatuurlijst (bibliografie)

Op het einde van het werk moeten alle verwerkte bronnen, de schriftelijke, de elektronische, de audiovisuele... samengebracht worden in een geordende literatuurlijst.

Een titelbeschrijving in een literatuurlijst geeft de gegevens voldoende nauwkeurig en volledig weer zodat de lezer de aangeduide publicatie of een gedeelte waarnaar verwezen wordt kan opsporen.

Alle literatuurverwijzingen uit de tekst, uitgezonderd de persoonlijke communicatie, moeten terugkomen in de literatuurlijst.

Ordering van de referenties:

- de werken worden in de bibliografie alfabetisch geordend op de familienaam van de auteur;
- werken zonder auteur worden in diezelfde lijst geordend op het eerste titelwoord (met uitzondering van lidwoorden);
- werken van dezelfde auteur worden chronologisch opgesomd;
- de werken van één auteur met hetzelfde publicatiejaar worden geordend op het eerste titelwoord (met uitzondering van lidwoorden); in dat geval moet je ook aan het jaartal een letter (a, b,c...) hechten om verwarring te vermijden bij refereren in de tekst;
- werken die diezelfde auteur samen met anderen schreef, volgen na deze die hij alleen schreef.

Gepubliceerde werken

Boeken

Boek:

Auteur, A. A., Auteur, B. B., & Auteur, C. C. (2007). *Titel van het boek* (editie/druk).
Plaats van uitgave: Uitgeverij.

Ondertitels worden genoteerd na de hoofdtitel met een dubbele punt en met een hoofdletter. Titel en ondertitel worden cursief geplaatst.

Voorbeeld:

Vermeulen, P. (2006). *Als brein bedriegt: Als autisme niet op autisme lijkt* (10de dr.). Berchem: Epo.

Deel van een boek:

Auteur, A. A., Auteur, B. B., & Auteur, C. C. (2007). Titel van het deel van het boek. In A. Editor, B. Editor, & C. Editor (Eds.), *Titel van het boek* (pp. xxx-xxx). Plaats van uitgave: Uitgeverij.

Voorbeeld:

Van Thuyne, D. (2007). Ondernemers over hun creativiteitsgeheim. In P. d'Enghien (Ed.), *Creatief ondernemen* (pp. 73-119). Roeselare: Roularta.

Meerdere auteurs:

tot 6 auteurs worden alle auteurs vermeld, bij meer dan 6 auteurs worden de 6 auteurs vermeld en "et al." toegevoegd

Editor of redactie:

wordt tussen haakjes (Ed.) (Red.) of bij meerdere (Eds.) toegevoegd na de naam of namen (zie voorbeeld deel van boek)

Auteur onbekend:

de titel komt op de plaats van de auteur, het jaartal volgt op de titel

Voorbeeld:

Gids Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen (5de ed.). (2007). Tielt: Lannoo.

Datum onbekend, naam uitgever onbekend, plaats van uitgave onbekend:

Verhaeghe, H. (s.d.). *Zin of onzin van het gebruik van homeopathie bij katten*. S.l.: s.n.

Corporatieve auteur:

Nationaal katholiek onderwijs. Centrale raad van het katholiek lager en kleuteronderwijs. (2007). *Taalbeschouwing: Leerplan*. Brussel: Katholiek nationaal onderwijs. Centrale raad van het katholiek lager- en kleuteronderwijs.

Opgenomen in een reeks:

Jansen, A., & Elgersma, H. (2007). *Leven met een eetstoornis* (Van A tot ggZ). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Brochures:

Brochures,... worden genoteerd zoals een boek, maar na de editie wordt [Brochure] geplaatst.

Volckaert, I., & Deschamps, D. (s.d.) *De bovenkamer: Een educatief bordspel over dementie* [Brochure]. Gent: Bond Moyson.

ζ Artikel in tijdschrift of krant

Auteur, A.A., Auteur, B.B., & Auteur, C.C. (2007, hier wordt de dag en de maand van publicatie toegevoegd voor dagelijkse, wekelijkse of maandelijkse publicaties). Titel van het artikel. *Tijdschrifttitel*, nummer van het volume, xxx-xxx.

- heeft de periodiek een doorlopende paginering, dan wordt enkel het volumenummer (de jaargang) vermeld;
- heeft elk nummer van het tijdschrift een afzonderlijke paginering, dan wordt het tijdschriftnummer vermeld na het volume tussen haakjes *Tijdschrifttitel*, nummer van het volume (nr.), xxx-xxx.

Voorbeeld:

Nelissen, J., Boswinkel, N., & de Goeij, E. (2007). Realistisch reken-wiskundeonderwijs in het sbo. *Tijdschrift voor orthopedagogiek*, 46, 321-331.

Peetermans, W. (2007, 15 augustus). Koorts na verblijf in het buitenland. *Tijdschrift voor geneeskunde*, 63, 726-729.

Mondelaars, E. (2007, 16 augustus). Tewerkstellingsmaatregelen voor oudere werknemers. *Sociale wegwijzer: Hét sociaaljuridisch tijdschrift voor uw onderneming*, 3(14), 11-12.

Teschler, L. (2007, May 10). Save energy, buy a Hummer. *Machine design*, 79, 8-8.

Marshall, L. (2007, september). The scenic route. *Condé nast traveller*, 124-127.

Hancké, C. (2007, 12 september). Islamitische school begint morgen. *De Standaard*, 84(210), 6.

KVS [= Vansteelant, K.] (2007, 12 september). Technologie voert remonte aan. *De Tijd*, 40(10.041), 17.

Onuitgegeven werken

Voorbeelden van onuitgegeven werken zijn bijvoorbeeld cursussen en de eindwerken die door de studenten van de KHBO geschreven worden.

Cherlet, A. (2007). *Verwachtingen bij de zorgvrager over het onthaal op een chirurgische afdeling*. Onuitgegeven eindwerk bachelor in de verpleegkunde. Brugge: KHBO, departement gezondheidszorg.

Audiovisuele en elektronische bronnen

ζ Internetsite

Auteur, A. A., & Auteur, B. B. (datum van creatie). *Titel van de tekst of bron*. Geraadpleegd op 12 september 2007, op <http://www.>

Het volledige internetadres wordt vermeld.

Darling, C. (2005). *A guide for writing research papers based on styles recommended by the American Psychological Association*. Geraadpleegd op 12 september 2007, op http://webster.comnet.edu/apa/apa_index.htm.

ζ Internetartikels gebaseerd op printbronnen

Wanneer een artikel enkel in elektronische versie geraadpleegd is, dan wordt [Elektronische versie] genoteerd na de titel van het artikel.

Voorbeeld:

Sinha, J. W., Cnaan, R. A., & Gelles, R. J. (2007). Adolescent risk behaviors and religion: Findings from a national study [Elektronische versie]. *Journal of adolescence*, 30, 231-249.

Bij heel wat elektronische tijdschriftartikels wordt een DOI (digital object identifier) of wordt soms enkel de DOI opgegeven. Dit is een unieke code van het elektronisch artikel en kan nooit wijzigen, waardoor de link naar het artikel altijd terug te vinden is. De DOI wordt mee opgenomen in de referentie.

Schug, S. A. et al. (2007). Procedure specific pain management after surgery - "PROSPECT". *Acute pain*, 9, 55-57. DOI <http://dx.doi.org/10.1016/j.acpain.2007.03.003>

Het gebruik van DOI's zie webpagina bibliotheek onder links algemeen <http://www.khbo.be/7004>

ζ CD-ROMbronnen

Auteur(s). (2007). *Titel van de CD-ROM* [CD-ROM], Plaats van uitgave: Uitgever.

Voorbeeld:

Transferpunt vaardigheidsonderwijs. (2005). *Wondverzorging* [CD-ROM], Maastricht: Transferpunt vaardigheidsonderwijs.

Uitgebreide informatie terug te vinden in:

Publication manual of the American psychological association (5de ed.)

Dit boek kan geraadpleegd worden in de bibliotheek **KHBO KHCA onder nr. 031/005**

Refereren in de literatuurlijst p. 215

Voorbeelden p. 232

Voorbeeld literatuurlijst

Cherlet, A. (2007). *Verwachtingen bij de zorgvrager over het onthaal op een chirurgische afdeling*. Onuitgegeven eindwerk bachelor in de verpleegkunde. Brugge: KHBO, departement gezondheidszorg.

Darling, C. (2005). *A guide for writing research papers based on styles recommended by the American Psychological Association*. Geraadpleegd op 12 september 2007, op http://webster.comnet.edu/apa/apa_index.htm

Depaepe, W. (2006a). *Neuroanatomie en neurochirurgie voor verpleegkundigen* (2de dr.). Gent: Academia Press.

Depaepe, W. (2006b). *Neurologische complicaties na hersentrauma of chirurgie* (4de dr.). Gent: Academia Press.

Gids Vlaanderen: Toeristische en culturele gids voor alle steden en dorpen in Vlaanderen (5de ed.). (2007). Tielt: Lannoo.

Hancké, C. (2007, 12 september). Islamitische school begint morgen. *De Standaard*, 84(210), 6.

Jansen, A., & Elgersma, H. (2007). *Leven met een eetstoornis* (Van A tot ggZ). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

KVS [= Vansteelant, K.] (2007, 12 september). Technologie voert remonte aan. *De Tijd*, 40(10.041), 17.

Marshall, L. (2007, september). The scenic route. *Condé nast traveller*, 124-127.

Mondelaars, E. (2007, 16 augustus). Tewerkstellingsmaatregelen voor oudere werknemers. *Sociale wegwijzer: Hét sociaaljuridisch tijdschrift voor uw onderneming*, 3(14), 11-12.

Nationaal katholiek onderwijs. Centrale raad van het katholiek lager en kleuteronderwijs. (2007). *Taalbeschouwing: Leerplan*. Brussel: Katholiek nationaal onderwijs. Centrale raad van het katholiek lager- en kleuteronderwijs.

Nelissen, J., Boswinkel, N., & de Goeij, E. (2007). Realistisch reken-wiskundeonderwijs in het sbo. *Tijdschrift voor orthopedagogiek*, 46, 321-331.

Peetermans, W. (2007, 15 augustus). Koorts na verblijf in het buitenland. *Tijdschrift voor geneeskunde*, 63, 726-729.

Schug, S. A. et al. (2007). Procedure specific pain management after surgery - "PROSPECT". *Acute pain*, 9, 55-57. DOI
<http://dx.doi.org/10.1016/j.acpain.2007.03.003>

Sinha, J. W., Cnaan, R. A., & Gelles, R. J. (2007). Adolescent risk behaviors and religion: Findings from a national study [Elektronische versie]. *Journal of adolescence*, 30, 231-249.

Teschler, L. (2007, May 10). Save energy, buy a Hummer. *Machine design*, 79, 8-8.

Transferpunt vaardigheidsonderwijs. (2005). *Wondverzorging* [CD-ROM], Maastricht: Transferpunt vaardigheidsonderwijs.

Van Thuyne, D. (2007). Ondernemers over hun creativiteitsgeheim. In P. d'Enghien (Ed.), *Creatief ondernemen* (pp. 73-119). Roeselare: Roularta.

Verhaeghe, H. (s.d.). *Zin of onzin van het gebruik van homeopathie bij katten*. S.l.: s.n.

Vermeulen, P. (2006). *Als brein bedriegt: Als autisme niet op autisme lijkt* (10de dr.). Berchem: Epo.